

Komunikat prasowy

Luksemburg, 3 marca 2020 r.

Miasta w UE muszą sprawić, aby ruch miejski w większym stopniu opierał się na zrównoważonych rodzajach transportu – twierdzą unijni kontrolerzy

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, sześć lat po tym, gdy Komisja zaapelowała do państw członkowskich o przeprowadzenie zasadniczej zmiany w zakresie mobilności na terenach miejskich, brak jest jasnych oznak, by miasta w UE w zdecydowany sposób przekształcały swoje podejście do tej kwestii, a ruch miejski opierał się na bardziej zrównoważonych i przyjaznych środowisku rodzajach transportu. W szczególności nie ograniczono w istotny sposób wykorzystania samochodów osobowych, a w wielu miastach stężenie zanieczyszczeń w powietrzu nadal przekracza poziomy bezpieczne dla zdrowia.

Unia Europejska inwestuje znaczne środki finansowe, by wspomóc miasta w ułatwianiu mieszkańcom przemieszczania się na terenach miejskich w sposób bardziej przyjazny dla środowiska. W okresie programowania 2014–2020 przeznaczyła około 16,5 mld euro na rzecz mobilności miejskiej, przede wszystkim na ekologiczny transport (metro i tramwaje), lecz także na ścieżki rowerowe i inteligentne systemy transportowe.

– Istotna poprawa polegająca na upowszechnieniu w naszych miastach bardziej zrównoważonej mobilności wymaga prawdopodobnie więcej czasu, lecz bez zaangażowania ze strony państw członkowskich w ogóle nie nastąpi. Aby ją osiągnąć, wszystkie zainteresowane strony na szczeblu unijnym i krajowym, a także na poziomie regionów i miast powinny ze sobą współpracować – **powiedziała Iliana Ivanova, członkini Trybunału odpowiedzialna za to sprawozdanie.** – W przedstawionym niedawno dokumencie „Europejski Zielony Ład” podkreślono, jak ważne jest doprowadzenie w naszych miastach do tej zmiany, która powinna być nastąpić już wcześniej.

Kontrolerzy UE zbadali, czy dzięki unijnemu wsparciu mobilność w miastach stała się bardziej zrównoważona, oraz czy od przyjęcia przez Komisję Europejską w 2013 r. pakietu dotyczącego mobilności miasta poczyniły postępy w tym zakresie. Przeprowadzili oni kontrole dotyczące

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

transportu publicznego, zanieczyszczenia i zatorów komunikacyjnych w ośmiu ośrodkach metropolitalnych w czterech państwach członkowskich: w Hamburgu i Lipsku w Niemczech, w Neapolu i Palermo we Włoszech, w Łodzi i Warszawie w Polsce oraz w Barcelonie i Madrycie w Hiszpanii.

Zdaniem kontrolerów efektywna sieć transportu publicznego, obejmująca obszary sąsiadujące z miastem i różne opcje transportowe, to główny czynnik, który może skłonić uczestników ruchu do rezygnacji z korzystania z samochodów osobowych na rzecz czystych rodzajów transportu, takich jak ruch pieszy, rowerowy i transport publiczny.

Od 2013 r. Komisja publikowała wytyczne na potrzeby wyzwań związanych z mobilnością w miastach i zwiększała unijne finansowanie na rzecz projektów. Pozwoliło to miastom na terenie całej Europy na podjęcie szeregu inicjatyw w celu osiągnięcia jakościowej i ilościowej poprawy w zakresie transportu publicznego. Kontrolerzy odnotowują jednak, że projekty finansowane ze środków UE nie zawsze opierały się na rzetelnych strategiach mobilności miejskiej i nie były tak skuteczne, jak zakładano. W skutecznym i zrównoważonym wykorzystywaniu wsparcia unijnego miasta napotykają na dwojaki rodzaj wyzwania: pierwsze z nich to zapewnienie własnego finansowania wystarczającego na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania, a drugie – opracowanie spójnych strategii politycznych dotyczących parkowania, stref wyłączonych z ruchu drogowego, a także przemieszczania się rowerem. Kontrolerzy stwierdzili też, że realizacja projektów często bywała opóźniona, a z konkretnych środków transportu nie korzystała oczekiwana liczba pasażerów.

Od 2019 r. w ramach procesu europejskiego semestru Komisja wydaje zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich dotyczące mobilności w miastach. Kontrolerzy podkreślili, że działania następcze w wyniku tych zaleceń należy podejmować zgodnie ze sposobem, w jaki wykorzystuje się finansowanie unijne i krajowe. Wezwali też Komisję do tego, by wymagała od państw członkowskich lepszej jakości danych na temat mobilności w ich głównych miastach oraz regularnego informowania o dokonywanych postępach. Ponadto należy przerwać finansowanie na rzecz miast, które nie opracowały solidnego planu zrównoważonej mobilności miejskiej.

Informacje dla redaktorów

Zatory komunikacyjne to jedno z głównych wyzwań w zakresie mobilności w miastach. Dotyczą one większości Europejczyków i powodują koszt około 270 mld euro rocznie. Płynny ruch na obszarach miejskich mógłby pobudzić wzrost gospodarczy i zwiększyć wydajność pracowników nawet o 30%. Zatory komunikacyjne na obszarach miejskich mogą także ograniczać efektywność szerszej sieci transportu w całej Europie.

Państwa członkowskie i miasta zarządzają mobilnością w miastach na poziomie lokalnym, a Komisja Europejska pełni w tym względzie jedynie ograniczoną rolę. W 2013 r. Komisja wezwała jednak państwa do przeprowadzenia zasadniczych zmian w podejściu do kwestii mobilności miejskiej poprzez zwiększenie dostępnego finansowania i promowanie przechodzenia na bardziej zrównoważony transport miejski.

Transport drogowy to jedna z głównych przyczyn zanieczyszczenia powietrza i emisji gazów cieplarnianych w miastach. Wszystkie miasta, w których przeprowadzono kontrolę, objęte są postępowaniem w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, we wszystkich

też, z wyjątkiem Lipska i Palermo, pod koniec 2019 r. wciąż przekroczone były dopuszczalne poziomy zanieczyszczenia.

Sprawozdanie specjalne nr 6/2020 pt. „Zrównoważona mobilność w miastach w UE – bez zaangażowania ze strony państw członkowskich nie będzie możliwa istotna poprawa” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

Wcześniej Trybunał opublikował powiązane [sprawozdanie](#) na temat efektywności projektów w zakresie miejskiej komunikacji zbiorowej.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu, tel. (+352) 4398 45 510 / tel. kom. (+352) 621 55 22 24